

Аделфийска харта За креативността, иновативността и интелектуалната собственост

Най-ценното качество на човечеството е неговата способност да създава нови идеи и знание. Това качество е източникът на вдъхновение, който създава изкуството, науката, стремежът към развитие. Без него, обществото би изпаднало в застой.

За да съществува, този съзидателен дух има нужда да черпи вдъхновение от създаденото до сега - идеи, познание и култура – минала и настояща.

В основата си, концепцията за човешките права стои върху обезпечаването на правото на всеки индивид да създава, достъпва, използва и споделя знания и факти, така позволявайки и подпомагайки другите – хора, сдружения, общности да реализират изцяло своите възможности.

Съзидателността трябва да се зачита и възнаграждава. Целите на законодателството, свързано с интелектуалната собственост (законите за авторското право и патентите) трябва да бъдат същите, каквито са били в миналото – да гарантират както възможността за споделяне на знанията, така и своеобразна отплата за проявената иновативност.

Разширяването на обхвата, обектите на защита и сроковете на тези закони през последните 30 години, доведоха до режим на интелектуалната собственост, който не отговаря на модерните технологични, икономически и социални тенденции. Това е заплаха за взаимосвързаността на съзидателност и иновация, която е ключова както за нас, така и за идните поколения.

Апелираме към правителствата и международните организации за приемането на тези принципи.

1. Законите, регулиращи интелектуалната собственост трябва да служат като средство за насърчаване на съзиданието и прогреса в науката, изкуството, обществото и икономиката, а не за ограничаването им.

2. Тези законови и подзаконови рамки трябва да развият и никога да не ограничават основните човешки права - правото на живот, образование, заетост и културно развитие.

3. В името на обществените интереси е нужно да има баланс между обществената собственост и частните права. Общественият интерес изисква също и баланс между свободните инициативи, които са от съществено значение за икономическата стабилност, и правата, защитавани от интелектуално-правното законодателство.

4. Защитаване на интелектуална собственост не трябва да се прилага върху теоретични идеи, събития и факти.

5. Патенти не бива да се налагат за математически модели, научни теории, компютърен код, преподавателски методи и похвати, бизнес процеси, методи за диагностициране на заболявания, терапевтични програми или планове на медицински операции.

6. Авторските права и патентите трябва да бъдат ограничени във времето и не бива да се допуска тяхното удължаване извън необходимите и съразмерни срокове.

7. Правителствата трябва да подкрепят и разработват широк диапазон от политики, стимулиращи достъпа до иновации, включително и отворени (немонополизирани) модели, като лицензите за софтуер с отворен код и свободен достъп до научна литература.

8. Законодателството за интелектуалната собственост трябва да бъде адаптирано адекватно към социалните и икономически показатели в развиващите се страни.

9. При изработването на решения, свързани с интелектуалната собственост, правителствата трябва да се придържат към следните принципи:

* Необходимо е въвеждането на презумпция срещу създаването на нови области на действие на интелектуалната собственост, срещу разширяване действието на вече съществуващите изключителни права или удължаване срока на действието им.

* Тежестта на доказване в тези случаи трябва да бъде от предлагашите промяната.

* Промени трябва да се приемат само в случаите, когато е направен щателен анализ, неоспоримо доказващ че тези промени ще допринесат за обогатяване на основните човешки права и цялостното икономическо благоденствие.

* Във всички случаи, трябва да се провеждат широки публични консултации и да се извършва подробна, обективна и прозрачна оценка на обществената полза и евентуалните вреди от промените в законодателството.

Апелираме към правителствата и международните организации за приемането на тези принципи.